

Comisia juridică, numiri și imunități

Raport

la proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative
(compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de
închiriere a spațiului locativ)
(nr.342 din 20.11.2024)

lectura II

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ), prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege are drept scop îmbunătățirea cadrului normativ ce reglementează garanțiile sociale ale reprezentanților sistemului judecătoresc și sistemul procuraturii, precum și ajustarea acestuia la noile prevederi referitoare la reorganizarea hărții judiciare și a hărții Procuraturii.

Proiectul de lege a fost aprobat în primă lectură în ședința plenară din 13 decembrie 2024.

Pentru lectura a doua a fost examinat avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și alte avize recepționate, obiecțiile cu scop de rigoare redacțională fiind acceptate în acest sens. Sinteza amendamentelor și propunerilor este parte integrantă la prezentul raport.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor săi (7 voturi – pentru), propune proiectul de lege nr. **342 din 20.11.2024** spre examinare și adoptare în a doua lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Veronica ROȘCA
Președintele Comisiei

SINTEZA

amendamentelor și propunerilor la proiectul de lege pentru pentru modificarea unor acte normative (compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ) (nr.342 din 20.11.2024, lectura II)

Nr. d/o	Reglementări din proiectul de lege nr.275/2023 la care se propun amendamente, propuneri	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii	Decizia Comisiei
1.	<p>Art. I. – Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15-17, art. 63), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 29¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 29¹. Compensarea cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ</p> <p>(1) Judecătorul care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul, dacă distanța dintre localitățile respective constituie cel puțin 20 km, are dreptul la compensarea lunară a cheltuielilor de transport tur-retur sau, după caz, de închiriere a spațiului locativ.</p> <p>(2) Condițiile și metodologia de calcul al compensării lunare sunt stabilite de Guvern, iar procedura de acordare a acesteia este stabilită de Consiliul Superior al Magistraturii.</p>	<p>CAPC</p> <p>1) Nu este clar de ce proiectul stabilește distanța minimă de 20 km ca criteriu pentru acordarea compensațiilor de transport sau chirie. Această distanță pare a fi relativ mică și nu reflectă realitățile privind mobilitatea judecătorilor și procurorilor din Republica Moldova. De exemplu, mulți magistrați și funcționari publici care locuiesc în municipiul Chișinău și în suburbii parcurg zilnic distanțe similare către locurile lor de muncă, fără a beneficia de compensații similare. Criteriul de 20 km nu este justificat în nota de fundamentare sau în analiza anexată proiectului. Nu există un calcul obiectiv sau o analiză care să explice de ce această distanță a fost aleasă ca prag. În același timp, datele prezentate în anexa referitoare la estimarea costurilor de compensare a cheltuielilor de transport indică faptul că în practică, magistrații și procurorii care se deplasează la locurile de muncă parcurg distanțe semnificativ mai mari. Astfel, pentru judecători, cea mai mică distanță parcursă zilnic este de 40 km (2 judecători), iar majoritatea parcurg distanțe între 55 km și 480 km. Pentru procurori, situația este similară, cei mai apropiați parcurg 40 km, în timp ce alții ajung să parcurgă distanțe de pînă la 380 km. Prin urmare, distanța de 20 km stabilită în proiect nu pare să fie relevantă pentru realitățile actuale, iar aplicarea acestui</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>1) Prin sinteza autorului proiectului de lege, la etapa elaborării, se menționează faptul că, distanța minimă stabilită reprezintă o abordare echitabilă, astfel încât să fie sprijiniți doar cei care se confruntă cu un impact financiar semnificativ. De asemenea, acest aspect urmează a fi examinat inclusiv prin prisma posibilităților financiare reale a statului referitor la acoperirea cheltuielilor respective.</p> <p>2) Discriminarea se percepe atunci când există tratament diferit în circumstanțe egale, în acest sens, această obiecție ar fi valabilă atunci când în circumstanțe similare ar fi tratament diferit în interiorul fiecărei bresle. De asemenea este specificat că condițiile și metodologia de calcul sunt stabilite de Guvern, iar prin procedură se are în vedere acțiunea secundară ce urmează a fi efectuată de subiect reieșind din diferențierea structurii organizaționale.</p> <p>3) Prin sinteza autorului proiectului de lege, la etapa elaborării, la obiecție similară se</p>

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică și judecătorilor care sunt membri ai Consiliului Superior al Magistraturii și ai organelor specializate ale acestuia, indicate la art. 7 alin. (1) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

(4) Prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică judecătorilor care își exercită atribuțiile de serviciu în mun. Chișinău.”

criteriu poate ridica semne de întrebare privind echitatea și oportunitatea măsurii. Totodată, stabilirea unei distanțe relativ mici creează un precedent discriminatoriu și inequitabil față de alți funcționari publici care nu beneficiază de compensații similare, deși se confruntă cu provocări comparabile.

2) Procedurile de acordare a compensațiilor stabilite separat de Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor nu sunt o soluție adecvată. Acestea ar putea duce la discrepanțe în reglementare, în interpretare sau în aplicare între cele două categorii de beneficiari, judecători și procurori. În condițiile în care proiectul de lege reglementează aceleași situații – exercitarea atribuțiilor de serviciu într-o altă localitate decât cea de domiciliu, cu o distanță minimă de 20 km – este necesară o metodologie unică pentru toți beneficiarii. Această uniformitate este esențială pentru asigurarea echității în aplicarea măsurilor de compensare, dar și prevenirea discrepanțelor procedurale, cum ar fi diferențe în documentele justificative necesare, termenele sau alte detalii administrative. În plus, nota informativă a proiectului prevede că mecanismul de compensare va fi detaliat printr-o hotărâre de Guvern. Aceasta sugerează că stabilirea procedurilor ar trebui să fie în competența Guvernului, nu în regulamentele interne ale CSM sau CSP. Unificarea regulilor de compensare este susținută de exemple din alte domenii. Astfel, conform art.48 alin.(11) lit.c) din Legea nr.302/2017, reglementarea restituirii cheltuielilor de transport tur-retur pentru funcționarul vamal care își exercită atribuțiile de serviciu într-o altă localitate decât în cea în care își are domiciliul are loc conform unui regulament aprobat de către ministrul finanțelor. În conformitate cu art. 49/1 alin. (2) din Legea nr.134/2008, indemnizația pentru chirie pentru ofițerul de protecție este reglementată de Guvern. Potrivit art. 55/1 din Legea nr. 170/2007, modul de acordare a indemnizațiilor

menționează că actualmente bugetul de stat nu dispune de resursele financiare pentru compensarea cheltuielilor altor categorii de beneficiari, cu mențiunea că propunerea este binevenită.

pentru ofițerul de informații și securitate este stabilit tot de Guvern. Aceste exemple demonstrează că, în practică, uniformizarea procedurilor și implicarea Guvernului în reglementarea mecanismelor de compensare sunt esențiale pentru asigurarea unei aplicări echitabile și transparente. Nota informativă oferă ca exemplu prevederile referitoare la deputații în Parlament, dar această analogie ridică probleme. Conform art. 26 alin. (3) din Legea nr. 39/1994, deputații primesc indemnizații pentru chirie dacă nu dispun de spațiu locativ în municipiul Chișinău. Însă, reglementările procedurale adoptate de Biroul permanent au generat de-a lungul timpului întrebări privind transparența utilizării fondurilor publice. În plus, implementarea acestor reguli a condus la suspiciuni și critici legate de justificarea sumelor și utilizarea acestora, arătând necesitatea unui cadru procedural mai clar și mai transparent. Prin analogie, stabilirea de proceduri separate pentru judecători și procurori prin regulamentele CSM și CSP ar putea avea același efect, generând confuzii și afectând încrederea publicului în utilizarea fondurilor publice. Suplimentar, trebuie subliniat încă un aspect important. Nota de fundamentare a proiectului menționează exemple din reglementările aplicabile deputaților, însă trebuie clarificate diferențele dintre „compensații” și „indemnizații”. Aceste noțiuni au implicații distincte din perspectiva fiscală și administrativă. Compensațiile sunt acordate pentru acoperirea cheltuielilor efectuate, pe baza documentelor justificative. În ce privește indemnizațiile, acestea sunt plăți fixe, acordate indiferent de cheltuielile reale. Utilizarea acestor noțiuni în mod neuniform poate genera confuzie și tratament fiscal inegal. Proiectul de lege ar trebui să asigure coerența terminologică și să detalieze clar regimul fiscal al sumelor acordate.

<p>3) Textul proiectului se referă exclusiv la aplicarea prevederilor privind compensarea cheltuielilor de transport sau chirie pentru judecătorii membri ai Consiliului Superior al Magistraturii și pentru procurorii membri ai Consiliului Superior al Procurorilor, fără a clarifica dacă aceste compensații se extind și asupra membrilor non-judecători ai CSM sau asupra membrilor non-procurori ai CSP. Lipsa unei clarificări în acest sens poate genera confuzie și interpretări divergente, mai ales în situațiile în care membrii non-judecători și non-procurori se confruntă cu aceleași dificultăți logistice și financiare legate de exercitarea atribuțiilor în localități diferite de cele de domiciliu.</p>	
--	--

Veronica ROȘCA,
Președintele Comisiei